

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

درس دوم اقتصاد

دبيرستان شاهد فضيلت

تهيه كننده : مظفرى

(فصل اول) اصول انتخاب در کسب و کار

درس دوم

انتخاب نوع کسب و کار

نقشه راه

بسیار روشن است که پیش از شکل گیری یک کسب و کار جدید، کارفرما به این فکر کند که به تنهایی دست به اقدام بزند یا اینکه با فرد دیگری شراکت کند یا حتی کار جدید را عام المنفعه انجام دهد. ما در این درس به دنبال آن هستیم که انواع روش های شروع کسب و کار را از این منظر (سازمان تولید) بررسی کنیم و:

مزایا و معایب کسب و کار شخصی را شناسایی کنیم.
مفهوم شراکت و شرکت را درک کنیم

و مزایا و معایب شراکت و راه اندازی شرکت را نیز بشناسیم؛ تا اگر در آینده کسب و کاری را راه اندازی کردیم، لااقل بدانیم که سازمان تولیدمان چگونه باید باشد.

کدام کسب و کار

اکثر کسب و کارها در ایران به عنوان کسب و کاری **شخصی**، **شرکتی سهامی** یا **تعاونی** مشغول به فعالیت اند. اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل های مختلف کسب و کار را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر و چگونه؟ همین سؤال ساده و پاسخ آن، بیانگر مفهومی است به نام سازمان تولید. با مشخص شدن این مفهوم، به انواع کسب و کار از منظر سازمان تولید می پردازیم.

انواع کسب و کارها

نوع اول کسب و کار شخصی

متعلق به یک شخص است.

بیشتر آنها کوچک مقیاس اند

در همه نوع فعالیتی از کشاورزی تا صنعت به ویژه خدمات حضور دارند

مشاغل **خویش فرمایی (خود اشتغالی)** مانند تعمیرکاران خودرو و لوازم خانگی بنگاه های معاملات ملکی، خرده فروشان، کشاورزان، صنعتگران خرد و هنرمندان، نمونه هایی از کسب و کارهای شخصی هستند، حتی در زمینه های تخصصی مانند پزشکی، دندان پزشکی، وکالت و حسابداری اغلب کسب و کارها شخصی اند.

چگونه یک کسب و کار شخصی راه اندازی کنیم؟

- * نام کسب و کارتان را ثبت کنید.
- * قوانین و مقررات مربوط به آن زمینه را مطالعه کنید.
- * برای گرفتن گواهی نامه یا پروانه فعالیت رسمی در آن زمینه اقدام کنید.
- * اسناد مربوط به هزینه ها و درآمدها را حفظ کنید. این اسناد مبنای تعیین مالیات بر کسب و کار شماست
- * اگر کسی را برای کارتان به کار گرفتید، شما کارفرمای او هستید و باید حقوق او را طبق قانونکار پرداخت کنید و او را بیمه کنید.

با توجه به جدول زیر، شما چه نکات دیگری می توانید به این دو ستون اضافه کنید؟

معایب کسب و کار شخصی

مزایای کسب و کار شخصی

بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما برمی گردد، حتی در ناخوشی و سفر)	راه اندازی آسان و هزینه های نسبتاً اندک
مشکل تأمین مالی (پس انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)	آزادی عمل و سهولت در تصمیم گیری (تصمیم گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و...)
مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی	مالکیت کامل سود
پرداخت تمام هزینه ها و قبول ریسک	منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می دهید)
ساعات کار طولانی: در بیش تر موارد کسانی که بر روی کسب و کار خود فعالیت می کنند مجبورند وقت زیادی بر روی کار بگذارند	انعطاف زمانی ساعات کاری کاملاً در اختیار شماست
درآمد نامشخص: شروع یک کسب و کار به هیچ وجه سرمایه گذاری ارزانی نیست. گاهی اوقات ممکن است تا چند ماه درآمدی کسب نکنید،	احساس موفقیت با داشتن کسب و کار خودتان قادر خواهید بود از کار خود احساس غرور و افتخار کنید و خاطرات لذت بخش موفقیتتان را با بقیه به اشتراک بگذارید
احساس انزوا: زمانی که برای ایجاد کسب و کار خود، تمام پول و زمانتان را سرمایه گذاری می کنید، ممکن است در صورتی که هیچ کس از شما حمایت و پشتیبانی نکند احساس تنهایی و انزوا کنید	حمایت: بهره بردن از پشتیبانی و حمایت خانواده به شما در رسیدن به اهدافتان کمک زیادی خواهد کرد

نوع دوم: شرکت

پیچیده ترین نوع کسب و کار شرکت است. شرکت کسب و کاری است که خودش **هویت قانونی** دارد

به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می کند. شرکت ها حقوق و تعهدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسان ها انجام میدهند برای مثال، یک شرکت می تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آنها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد

شرکت سهامی

دارایی شرکت چگونه است؟ دارایی هر شرکت به **تعداد معینی سهم** تقسیم می شود و هر کس با خرید سهام شرکت به سهام دار آن تبدیل می شود که به **اندازه سهمش مالکیت نسبی** آن را دارد و در **منافع و مسئولیت ها** به همان اندازه سهم است

سهام چیست؟

سهام یک **سند مالکیت** است و نشان می دهد **که دارنده آن، بخشی از مالکیت شرکت** را در اختیار دارد و در **سود و زیان آن**، شریک است؛ مثلاً اگر دارایی شرکتی به ۱۰۰،۰۰۰ سهم تقسیم شده باشد، سرمایه گذاری که ۱۰،۰۰۰ سهم آن را خریداری می کند، مالک ۱۰ درصد شرکت است.

$$\frac{\text{میزان سرمایه سرمایه گذار}}{\text{کل سرمایه ی اولیه ی بنگاه}} \times 100 \rightarrow \frac{10.000}{100.000} \times 100 = 10\%$$

چرا يك شرکت بویژه سهامی پر هزینه ترین نوع کسب و کار است؟

* زیرا شرکت سهامی از پول دیگران برای راه اندازی کارش استفاده می کند
* پذیرش و عمل به قوانینی که دولت برای شرکتها وضع می کند پرهزینه و زمانبر است.

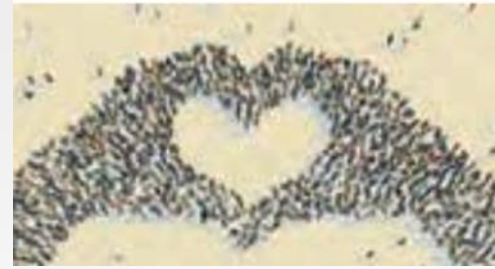
لزوم قانون گذاري از طرف دولت براي شرکت ها چيست؟
دولت برای شرکت ها قوانینی دارد تا به سرمایه گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند.

چرا در يك شرکت مشاوره هاي حقوقي اهميت دارد؟
پذیرش و عمل به قوانینی که دولت تصویب می کند زمان بر و پرهزینه است، وکیل می تواند برای تکمیل اساسنامه شرکت و سایر اسناد مورد نیاز کمک کند.

اساسنامه شرکت به بیان چه چیزی می پردازد؟
شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است
سهام آن چه میزان است
چگونه تقسیم و فروخته می شود
چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می کند
و چگونه سود و زیان تقسیم می شود
سهام داران چه حقوق و مسئولیت هایی در شرکت دارند
چگونه شرکت منحل می گردد.

با توجه به جدول زیر شما چه نکات دیگری می توانید به این دو ستون اضافه کنید؟

مزایای ایجاد شرکت	معایب ایجاد شرکت
مسئولیت محدود برای سهام داران (ضرر و بدهی سهام داران محدود به میزان سهام)	هزینه های راه اندازی بالاتر
امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی (از طریق افزایش سهام داران یا افزایش سرمایه آنها و نیز وام های بانکی)	تأخیر در تصمیم گیری
امکان رقابت بالاتر (به دلیل مقیاس تولید بالا، امکان سرمایه گذاری بیشتر و قیمت پایین تر نسبت به رقبا)	پیچیدگی ها در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت های غیر فردی
تخصص گرایی بیشتر (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه های تخصصی و ویژه)	تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام
تمام اعضا از حقوق قانونی بهره مند هستند و قانون از آنها حمایت می کند :	مالیات بر سود شرکت علاوه بر مالیات بر درآمد
با ثبت شرکت ها می شود از مزایای دریافت وام و اعتبارات استفاده کرد	قوانین پیچیده تر و گزارش دهی بیشتر
بنا بر اساس قوانین تجارت می توان با سایر کشور ها مبادلات تجاری داشت	شرکت برای فعالیت خود باید مکانی را به ثبت برساند

نوع سوم: تعاونی ها

هدف از تشکیل تعاونی ها چیست؟
تعاونی کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی های اعضا تشکیل می شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می کند.

تعاونی تولید

تعدادی تولیدکننده جهت بهره مندی از مزایای فعالیت های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می آیند. با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشتر می کنند؛
مثال: **تعاونی کشاورزی** را عده ای از کشاورزان تشکیل می دهند تا برای تهیه بذر مرغوب و تهیه سموم و کود و نیز امکان بازاریابی، تبلیغات جمعی و ایجاد زنجیره توزیع به آنها کمک کند.

نحوه اداره شرکت های تعاونی چگونه است؟

نحوه اداره آنها براساس هر نفر، یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت. اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

نوع چهارم: مؤسسات غيرانتفاعی و خیریه

یکی از انواع شرکت ها، مؤسسات غيرانتفاعی و خیریه هستند.

یک مؤسسه غيرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است. این مأموریت ها اغلب **زمینه های انسانی و اجتماعی دارند**؛ مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و... . **محدوده عمل آنها گاهی محلی و گاهی ملی و حتی جهانی است**

فعالیت خارج از کلاس

درباره تفاوت انواع شرکت ها تحقیق کنید.

درباره تفاوت انواع شرکت های سهامی

عام و خاص، شرکت های تعاونی و شرکت های با مسئولیت محدود تحقیق کنید و

نتیجه را در کلاس ارائه دهید.

* با سپاس